

ÎNCHEIERE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
JudecătoriAla Cobăneanu
Ion Druță, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ministerul Justiției,

în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Palamari Andrei împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Departamentul Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Ministerul Justiției și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 31 ianuarie 2017,

c o n s t a t ă:

La data de 16 august 2016, Palamari Andrei s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republica Moldova, Departamentul Instituțiilor Penitenciare cu privire la contestarea parțială a actului administrativ și anume a pct.4 din ordinul MJ RM nr. 758 din 15.07.2015 prin care i s-a aplicat sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare.

În motivarea cererii reclamantul a menționat, că la data de 15.07.2016 prin ordinul nr. 758 al Ministrului Justiției al RM a fost sancționat disciplinar sub formă de mustrare în baza art. 1 lit. b) al Legii nr. 1036-XIII din 17.12.1996 cu privire la sistemul penitenciar. Ca motivare a aplicării acestei sancțiuni i-a fost invocată atitudine neglijentă față de exercitarea obligațiilor de semenii manifestată prin diminuarea executării măsurilor de regim și desfășurării insuficiente a instructajului cu efectivul penitenciarului, adică pentru că ar fi încălcat prevederile pct. 232 și 264 ale Regulamentului serviciului de luptă.

În opinia reclamantului pct. 4 din acest ordin de sancționare urmează a fi anulat din următoarele considerente.

În calitate de specialist al serviciului regim supraveghere și pază, îndeplinind concomitent la acel moment și atribuțiile funcționale ale șefului serviciului regim, supraveghere și pază al penitenciarului nr. 10-Goian nu și-a încălcat obligațiile de serviciu.

Actul administrativ de sancționare a fost emis în temeiul rezultatelor cercetărilor de serviciu, reflectate în încheierea nr. 15/3939 din 06.07.2016. Potrivit acestei încheieri s-a constatat, că la data de 08.06.2016, în jurul orelor 19.50 condamnații care se dețineau la etajul 4 al blocului de detenție nr.3 au organizat acte de violență, nesupunere în grup, tulburări și dezordini în masă în mediul deținuților, însoțite de deteriorarea și incendierea bunurilor materiale care aparțin

instituției penitenciare.

Reclamantul a mai indicat, că reieșind din conținutul acestei încheieri i se invocă neasigurarea respectării de către deținuți a măsurilor prevăzute în programul zilnic al deținuților. La acest capitol ultimul menționează că în ziua de 08.06.2016 a îndeplinit toate acțiunile programate pentru această zi și anume: a efectuat instructajul cu ofițerul de serviciu, ajutorul ofițerului de serviciu și echipa de supraveghetori implicați în serviciul diurn, a întocmit documentația de serviciu, a planificat serviciul diurn în ziua următoare. La fel pe parcursul zilei el, Palamari Andrei a fost de câteva ori informat despre câteva incidente inițiate și provocate de deținuți, dar care la timp au fost aplanate. Menționează reclamantul că, a respectat regimul zile și a supravegheat toate incidentele care puteau declanșa stare de alertă în Penitenciarul nr. 10-Goian.

Cu referire la imputarea de neîntreprindere a măsurilor privind depistarea și curmarea căilor de pătrundere la obiectiv a obiectelor interzise, reclamantul menționează, că a efectuat controlul tehnic al fișiei de 15-50 metri și a verificat camerele de supraveghere.

Pe parcursul zilei de 08.06.2016 nu au avut loc incidente, care i-ar fi determinat să întreprindă măsuri suplimentare de supraveghere. Cele două incidente când unii condamnați inițial au renunțat la hrană, apoi altercația dintre deținuți au fost cu succes aplanate de către ofițerii din subordinea sa, care au dus discuții cu deținuții. Cele enunțate, reclamantul le întemeiază curmarea căilor de pătrundere la obiectiv a obiectelor străine, dar nu au fost depistați indici că s-ar planifica o pătrundere pe teritoriul penitenciarului a obiectelor străine.

S-a menționat în cerere că un alt motiv al sancționării este că Palamari Andrei nu a participat activ la desfășurarea perchezițiilor planificate și inopinate.

Aici reclamantul a menționat, că potrivit programului stabilit de șeful penitenciarului, anterior incidentului în luna mai 2016 în penitenciar au avut loc 6 percheziții planificate și 4 percheziții inopinate. În luna iunie, până la data de 08.06.2016 s-au petrecut două percheziții planificate, una la 03.06.2016 și alta la 06.06.2016, în cadrul cărora nu s-au depistat careva obiecte străine, interzise. Reclamantul a mai indicat, că perchezițiile inopinate au loc în situația când există informație operativă referitor la aflarea bunurilor interzise pe teritoriul penitenciarului sau despre intenția introducerii acestora. La momentul incidentului astfel de informații nu au fost, iar el în virtutea funcției pe care o deține a participat la toate perchezițiile care au avut loc.

Reclamantul a considerat, că și-a executat integral sarcina prevăzută de Fișa Postului de a asigura supravegherea permanentă asupra comportamentului deținuților, în scopul îndeplinirii necondiționate de către acestea a măsurilor prevăzute de programul zilnic, preîntâmpinării și curmării infrajecțiilor. încălcărilor de regim, de asemenea securității personalului și deținuților.

Temeiurile de drept indicate în ordinul de sancționare nu reflectă acțiunile sau inacțiunile sale care au servit ca temei pentru aplicarea sancțiunii disciplinare. Argumentele expuse în ordin indică asupra netemeinicii aplicării sancțiunii disciplinare și vine în contradicție cu prevederile imperative ale art. 210 (1) lit. a) Codul muncii.

Mai indică reclamantul, că motivele declanșării incidentului - interzicerea produselor de tutungerie în penitenciar, deșteptarea la ora 06:00, stingerea la orele 22:00 și transferul deținuților care au împlinit majoratul în alt penitenciar pentru maturi, nu țin de activitatea Serviciului regim și supraveghere al penitenciarului,

Dezordinile în masă din 08.06.2016 nu au fost premeditate și respectiv acțiunile deținuților nu au putut fi curmate. Dezordinile în masă au început după încheierea programului de muncă a sa, adică în jurul orelor 20.00, fapt ce se confirmă în opinia reclamantului prin declarațiile condamnatului Ungureanu Victor, care a declarat, că acțiunile sale nu au fost planificate anterior, iar ideea a apărut spontan.

Reclamantul nu-și găsește în cele întâmplate vinovăția sa, și nici legătura dintre acțiunile sau inacțiunile sale și efectul survenit, prejudiciul cauzat, fapt ce în opinia reclamantului exclude survenirea răspunderii disciplinare.

Palamari Andrei a solicitat instanței anularea pct. 4 al ordinului Ministrului Justiției nr. 758 din 15.07.2015 în partea aplicării sancțiunii disciplinare sub formă de muștrare în privința sa.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani), emisă la 31 ianuarie 2017 cererea de chemare în judecată a fost admisă și s-a anulat pct. 4 al ordinului Ministrului Justiției RM nr.758 din 15 iulie 2015 în partea aplicării sancțiunii disciplinare sub formă de muștrarea aspră lui Palamari Andrei ca fiind ilegal, emis contrar prevederilor legii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, a fost respinsă cererea de apel depusă de Ministerul Justiției și menținută hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 31 ianuarie 2017.

La data de 28 august 2017, Ministerul Justiției a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea reclamantului să fie respinsă.

În motivarea recursului declarat, Ministerul Justiției a invocat că instanța de apel la pronunțarea deciziei a interpretat eronat legea, în consecință circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin. De asemenea, instanța de apel a apreciat probele prezentate într-un mod arbitrar.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Ministerul Justiției, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că

reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Ministerul Justiției, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Ministerul Justiției.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ministerul Justiției.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Ala Cobăneanu,

Judecători

Ion Druță,

Iuliana Oprea